

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและการเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการฝึกทักษะในการฟัง ตามแนวของ Ivey ต่อการเพิ่มความร่วมรู้สึก
ของนักศึกษานิสิต

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษานิสิตที่เข้ารับการฝึกทักษะในการฟังตามแนวของ Ivey จะมีความร่วม
รู้สึกเพิ่มขึ้นมากกว่านักศึกษานิสิตที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกทักษะในการทำตามแนวของ Ivey
2. นักศึกษานิสิตที่เข้ารับการฝึกทักษะในการทำตามแนวของ Ivey จะมีความร่วม
รู้สึกเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเข้ารับการฝึกทักษะตามแนวของ Ivey

วิธีการดำเนินการวิจัย

แบบวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำการทดลอง
ก่อนและหลังการทดลอง (Randomized Control Group Pretest Posttest Design)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษานิสิตชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปีการศึกษา 2535 จำนวน 20 คน ที่มีคะแนนจากการตอบแบบทดสอบทักษะในการฟังอยู่ระหว่าง 13 คะแนน ถึง 28 คะแนน แล้วสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

โปรแกรมการฝึกทักษะในการฟัง

โปรแกรมการฝึกอบรมจะแบ่งออกเป็น 8 ช่วง ๆ ละ 4 ชั่วโมง ซึ่งเริ่มต้นฝึกทักษะการใช้คำถามเป็นทักษะแรก ตามด้วยทักษะการเสริมกำลังใจ การทวนซ้ำประโยค การทำให้กระจ่างชัด การสะท้อนความรู้สึก และการสรุปความ ทักษะละ 1 ช่วง รวมเป็น 6 ช่วง และอีก 2 ช่วงสุดท้ายจะเป็นการใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ได้รับการฝึกแล้ว มีวิธีการฝึกคือ การบรรยายร่วมกับการใช้เอกสารประกอบการบรรยาย การคัดตัวแบบจากบทบรรยายเทปโทรทัศน์ การสาธิตการใช้ทักษะและการลงมือฝึกทักษะโดยการให้บทบาทสมมุติรวมระยะเวลาการฝึกอบรมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
 - 1.1 เอกสารประกอบการบรรยาย
 - 1.2 บทบรรยายเทปโทรทัศน์
 - 1.3 แบบฝึกหัดที่ใช้ประเมินทักษะที่ฝึก
2. เครื่องมือที่ใช้ประเมินทักษะในการฟังของผู้รับการทดลอง
คือ แบบทดสอบในการฟัง
3. เครื่องมือที่ใช้ประเมินความร่วมมือรู้สึกของผู้รับการทดลอง
คือ แบบวัดความร่วมมือรู้สึก

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 สร้างกรอบความคิดเรื่องทักษะในการฟังและความร่วมรู้สึก แล้วนำมาสร้างแบบทดสอบทักษะในการฟังและแบบวัดความร่วมมือรู้สึก

1.2 หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการทดลอง นั่นคือแบบทดสอบทักษะการฟังและแบบวัดความร่วมมือรู้สึก

1.3 กำหนดและสร้างโปรแกรมการฝึกอบรม

1.4 เตรียมเครื่องมือที่ช่วยในการทดลอง คือ เอกสารประกอบการบรรยาย เขียนบทและถ่ายทำบทบรรยายเทปโทรทัศน์

2. ระยะดำเนินการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลองรวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง โดยจัดให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 10 คนได้รับการฝึกทักษะตามโปรแกรมการฝึกอบรมที่กำหนดไว้

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้คือ

1. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบทดสอบทักษะในการฟัง ของนักศึกษาพยาบาลที่วัดก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t (t -dependent)

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบทดสอบทักษะในการฟัง ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่วัดหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t (t -independent)

3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความร่วมมือรู้สึก ของนักศึกษาพยาบาลที่วัดก่อนและหลังการทดลอง โดยทดสอบค่า t (t -dependent)

4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความร่วมมือรู้สึก ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่วัดหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t (t -independent)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. คະแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบทักษะในการฟังก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. คະแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบทักษะในการฟังหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมี คະแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. คະแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบทักษะในการฟังหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมี คະแนนสูงกว่าคະแนนที่ได้ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. คະแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบทักษะในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม ควบคุม ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. คະแนนที่ได้จากการตอบแบบวัดความร่วมมือรู้สึก ทั้งในส่วนของการรับรู้ความร่วมมือ และการสื่อถึงความร่วมมือ ก่อนการทดลองพบว่าคະแนนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่มีความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. คະแนนที่ได้จากการตอบแบบวัดความร่วมมือรู้สึก ทั้งในส่วนของการรับรู้ความร่วมมือ และการสื่อถึงความร่วมมือ ภายหลังการทดลองพบว่า คະแนนจากกลุ่มทดลองมีคະแนนสูงกว่า คະแนนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. คະแนนที่ได้จากการตอบแบบวัดความร่วมมือรู้สึก ทั้งในส่วนของการรับรู้ความร่วมมือ และการสื่อถึงความร่วมมือ หลังการทดลองของกลุ่มทดลองมีคະแนนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
8. คະแนนที่ได้จากการตอบแบบวัดความร่วมมือรู้สึก ทั้งในส่วนของการรับรู้ความร่วมมือ และการสื่อถึงความร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยข้างต้นจึงกล่าวได้ว่า โปรแกรมการฝึกอบรมสามารถเพิ่มทักษะในการ ฟังตามแนวของ Ivey และบุคคลที่ได้รับการฝึกทักษะในการฟังตามแนวของ Ivey จะมีความร่วม

รู้สึกทั้งในส่วนการรับรู้ความรู้สึก และการสื่อถึงความรู้สึกเพิ่มขึ้นจากเดิม และมีความร่วม
 รู้สึก ทั้งในส่วนของการรับรู้ความรู้สึก และการสื่อถึงความรู้สึกสูงกว่าบุคคลที่ไม่ได้รับการ
 ฝึกทักษะในการฟังตามแนวของ Ivey

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การมีผู้ช่วยในการฝึกอบรม

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองคนเดียว ดังนั้นในขณะแบ่ง
 นักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มย่อยเพื่อฝึกการใช้ทักษะโดยใช้บทบาทสมมติ ผู้วิจัยสามารถเข้าไปสังเกต
 การณ์ได้เพียงกลุ่มเดียว ทำให้อีกกลุ่มหนึ่งขาดผู้ชี้แนะและผู้วิจัยคิดว่าถ้าหากมีผู้ช่วยในการฝึกอบรม
 คอยให้ความช่วยเหลือในกลุ่มย่อย น่าจะทำให้ผลการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับผู้รับ
 การฝึกอบรมก็จะมีภาระที่ถูกต้องและอาจจะใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมที่สั้นกว่า

1.2 การบันทึกเทปวิทยุหรือโทรทัศน์ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

ทั้งนี้เพื่อจะได้นำมาใช้ในขณะฝึกอบรม ซึ่งจะ เป็นตัวแบบที่เด่นชัดหากแต่ในขณะ
 บันทึกเทปนั้นควรจะให้ผู้รับการฝึกอบรมสวมบทบาทสมมติ และควรฟังระวังในเรื่องการชี้แนะหรือ
 การชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อบกพร่องของการใช้ทักษะนั้น ๆ

เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ สามารถนำมาใช้เป็นการประเมินผลการฝึกอบรมใน
 เชิงปฏิบัติได้ หากมีการบันทึกเทปภายหลังการฝึกอบรมอีกครั้ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การติดตามประเมินผลภายหลังการฝึกอบรมเป็นระยะ ๆ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้มีการติดตามประเมินผลภายหลังการฝึกอบรม ทำให้ขาด

ข้อมูลเกี่ยวกับการคงไว้ซึ่งการใช้ทักษะในการฟังและความร่วมรู้สึก จึงมีความคิดเห็นว่าจะมีการติดตามประเมินผล ผลที่ได้มาอาจจะมีประโยชน์ต่อการออกแบบการฝึกอบรม

2.2 การศึกษาเปรียบเทียบ ผลการฝึกทักษะในการฟัง และความร่วมรู้สึก เมื่อมีการฝึกอบรมเป็นรายสัปดาห์ (WEEKLY) และในวันหยุดสุดสัปดาห์ (WEEKEND)

การวิจัยครั้งนี้ได้เลือกการฝึกอบรมเป็นแบบวัดหยุดสุดสัปดาห์ ซึ่งหมายความว่าทำการฝึกทักษะในการฟัง วันละ 8 ชั่วโมงเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ในแต่ละสัปดาห์ และผลการวิจัยเกี่ยวกับทักษะในการฟังพบว่า ทักษะในการฟังของกลุ่มทดลองเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ส่วนความร่วมรู้สึกในกลุ่มทดลองมีการเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่ถ้าหากมีการฝึกอบรมเป็นรายสัปดาห์ซึ่งหมายความว่า ในแต่ละสัปดาห์จะมีช่วงการฝึก เป็นช่วงสั้น ๆ อาจเป็นวันละ 1-2 ชั่วโมง โดยฝึกทักษะทุกวันหรือฝึกสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าจะเป็นการส่งเสริมต่อการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะในการฟังและความร่วมรู้สึกให้เห็นเด่นชัดขึ้น

